

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

The Development of Reading Comprehension Abilities
Using the Tale-based SQ4R Learning Management
for Third Grade Students

Received: July 29, 2024
Revised: October 01, 2024
Accepted: October 04, 2023

เกียรติศักดิ์ ปุ่มแมน¹ และ วชิรารัตน์ นรินทร์เตชาภัทร์²
Kiattisak Pumman and Wachirarat Nirantechaphat
(kiattisak1305@gmail.com and wachirarat.n@nrru.ac.th)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้ข้อมูลมาโดยวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนเทียนนครวิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 24 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองด้วยวิธีการคำนวณด้วยอัตราส่วนประชากร (Sampling Proportion) และได้กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค SQ4R จำนวน 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง โดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ที่ 4.46 ระดับความเห็น เหมาะสมมาก 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถด้านการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ที่ 0.89 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน มี

^{1, 2} สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Thai Language Department, Faculty of Education Nakhon Ratchasima Rajabhat University

ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความพึงพอใจ อยู่ในระดับ 1 ทุกข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D), และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สูงกว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.65 โดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.76 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.71 และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.42 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความสามารถด้านการอ่าน, การอ่านจับใจความ, การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, นิทาน

Abstract

This research aimed to: 1. investigate the reading comprehension abilities of Grade 3 students before and after learning with the SQ4R learning technique using stories, and 2. examine students' satisfaction with the SQ4R learning technique using stories for Grade 3 students. The study was conducted using an experimental research design, with a sample group consisting of 24 Grade 3 students from the second semester of the 2023 academic year at Thiamnakorn Wittaya School, Nongbunmak District, Nakhon Ratchasima Province. The sample was selected using a proportional sampling method and cluster random sampling. The research instruments included: 1) Five lesson plans on reading comprehension using the SQ4R technique with stories, totaling 10 hours, with a suitability rating of 4.46, indicating "very suitable," 2) An achievement test on reading comprehension, consisting of 30 multiple-choice questions, with a content validity index of 0.89, and 3) A student satisfaction survey with the SQ4R learning technique, with a

content validity index of 1.0 for all items. Data analysis involved calculating percentages, means ($\bar{X}$), standard deviations (S.D.), and hypothesis testing using t-test statistics.

The results showed that: 1. The reading comprehension abilities after learning with the SQ4R technique using stories were significantly higher than before learning, with a statistical significance at the .05 level. 2. Students' overall satisfaction with the SQ4R learning technique using stories was at the highest level, with a mean ($\bar{X}$) = 4.66 and a standard deviation (S.D.) = 0.65. The area of highest student satisfaction was with the learning activities, which had a mean ($\bar{X}$) = 4.76, followed by the classroom atmosphere ($\bar{X}$ = 4.71), and the perceived benefits of the lessons ($\bar{X}$ = 4.42).

Keywords: Reading Ability, Reading Comprehension, SQ4R Learning Management, Story.

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ทุกของสาขาวิชา หากนักเรียนรักการอ่าน อ่านได้แตกฉานจะเป็นพื้นฐานและสร้างนิสัยให้ที่ดีได้และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะความสามารถในการอ่าน จะมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จากความสำคัญในการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จึงมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

การอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความ ไม่จำเป็นเฉพาะรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่จำเป็นทุกสาขาวิชา โดยนักเรียนจะใช้ทักษะการอ่านจับใจความเพื่อแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามแม้ว่าการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญ แต่การสอนการอ่านจับใจความยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เห็นได้จากสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในปัจจุบันของนักเรียน โรงเรียนเทียนนครวิทยา (2564) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 พบว่า การอ่านจับใจความ นับว่าเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยในปีการศึกษา 2564 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งได้ศึกษาสาเหตุเนื่องด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเน้นให้นักเรียน จับใจความของเนื้อหา เพื่อเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์และให้เหตุผล ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบบการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่จะช่วยแก้ปัญหา การอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความตามแนวทางเป็นวิธีการสอนอ่านสร้างความรู้และความคิด เป็นวิธีสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารส่งเสริม ความเข้าใจในการอ่านได้ดี สามารถคาดเดา เข้าใจแนวคิดเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำ เรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการสอนทั้ง 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) Survey (S) อ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง 2) Question (Q) การตั้งคำถาม เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็น 3) Read (R) การอ่านข้อความในแต่ละตอนช้าอย่างละเอียดพร้อมกับค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ 4) Record (R) ให้ผู้เรียน จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 5) Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ 6) Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี

เนื้อหาที่ผู้วิจัยส่วนใหญ่มักจะนำมาใช้ประกอบการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการนำมาใช้เป็นเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้หรือแบบฝึกทักษะ มักเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับนิทาน เพราะเป็นเนื้อหาที่ทำให้นักเรียนสนใจ เมื่อศึกษาแล้วเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานและได้รับการสอดแทรกคุณธรรมลงไปในตัวละครและเนื้อเรื่องอีกด้วย โดยนิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าต่อกันมาหรือแต่งขึ้นใหม่ มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิด ความสนุกสนานและแฝงด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม หรือข้อคิดเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

นิทานเป็นการให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่เรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกจากนั้น ยังช่วยตอบสนองความต้องการของนักเรียน เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เป็นต้น เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกสมปรารถนาและมีความสุขกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนิทานซึ่งเป็นวรรณกรรม เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนในด้านความหลากหลาย ความสนุกสนานและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ โดยผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกนิทานที่มีลักษณะที่มีการสอดแทรกและส่งเสริมคุณธรรม 5 ประการ ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศ โดยมีเป็นเนื้อหาเหมาะกับการนำมาสอนการอ่านแก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะเป็นช่วงวัยที่สนใจเรื่องของนิทาน เรื่องเล่า รวมถึงบทอ่านที่ให้ความบันเทิง เมื่อนำมาจัดทำเป็นบทอ่านประกอบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R นอกจากจะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความให้นักเรียนด้วยเทคนิคการสอนที่แปลกใหม่และน่าสนใจแล้ว การนำเนื้อหาที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้กฎระเบียบ แบบแผนทางสังคมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมุติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองแบบหนึ่งกลุ่ม สอบก่อนและหลังเรียน (The one-group Pre-test Post-test Design)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 139 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทียมนครวิทยา อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 24 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณอัตราส่วนประชากร (Sampling Proportion) และได้กลุ่มตัวอย่างในการทดลองด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area random sampling)

ตัวแปรต้น คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยมีรูปแบบการ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน ตัวแปรตาม คือ 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่รับการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือจำนวน 3 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็น 8 ขั้นตอน คือ

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R

2) ศึกษาหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษา

6) นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ในด้านความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนความเหมาะสมมากที่สุดเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 จากนั้น ได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มาปรับเปลี่ยนขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยจัดกิจกรรมให้หลากหลายสอดคล้องเกี่ยวกับเนื้อหาและขั้นสรุปให้สอดคล้องกับเนื้อหาการใช้สื่อควมมีตัวอย่างการตอบคำถาม ที่ถูกต้องให้นักเรียนดูเพื่อให้แผนจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) เสนอแบบทดสอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.89 และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ไปใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R กับนักเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 3 ด้าน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล และเอกสารในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ และสร้างแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ 3 ด้าน 1) ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 และนำแบบสอบถามพึงพอใจของนักเรียนที่มีจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเป็นขั้นตอน และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน

ความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	24	30	19.45	64.86	4.03	8.943*	.000
หลังเรียน	24	30	24.08	80.27	4.21		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 1 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน ผลการวิจัย พบว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 19.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.03 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.21 จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบที (t-test) ของความสามารถด้านการอ่านจับใจความ พบว่า ค่า t เท่ากับ 8.943 และค่า p มีค่าเท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่าความคลาดเคลื่อนที่ตั้งไว้โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน แตกต่างจากความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.71	0.58	มากที่สุด	(2)
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.78	0.55	มากที่สุด	(1)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.42	0.85	มาก	(3)
ภาพรวม	4.66	0.64	มากที่สุด	

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน ผลการวิจัย พบว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 ลำดับรองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.85 นักเรียนมีความพึงพอใจของต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล และอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สูงกว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.21
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) เท่ากับ 0.65 โดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ลำดับรองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความพึงพอใจของต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน เป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผล

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน สูงกว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เป็นกิจกรรมและเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับการนำมาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ เพราะเป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ผ่านกระบวนการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการสังเกต การอ่าน การตั้งคำถาม จับใจความและตอบคำถามที่ตั้งไว้ ซึ่งจะนำไปสู่การจับใจความเพื่อสรุปผลในขั้นตอนสุดท้าย ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ความสามารถด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทักษะการสังเกต ทักษะการอ่าน ทักษะการตั้งคำถามและทักษะอ่านจับใจความไปพร้อม ๆ กัน

สอดคล้องกับแนวคิดของ ชูติมา ยอดตา (2561) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีขั้นตอนปฏิบัติหลายขั้นตอนที่เรียงลำดับกันอย่างมีหลักการ ทุกขั้นตอนเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอน การอ่านเพื่อความเข้าใจ เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เพื่อพัฒนานักเรียน ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้โดยตนเอง และในแต่ละขั้นช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการอ่าน การตีความ การขยายความ การสรุปและจับใจความ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของ วัชรรา เล่าเรียนดี, ปรมัญญ์ กิจรุ่งเรือง และ อรุณศิริ สิริสัมพันธ์ (2560) ที่เสนอว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถหาคำตอบได้หลากหลาย มีการฝึกคิดและฝึกปฏิบัติ รวมทั้ง ใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

นอกจากนี้ การอ่านเพื่อการจับใจความยังเสริมให้ผู้อ่านได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างพินิจ พิจารณาเพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้แต่ง การอ้างอิงสื่อต่าง ๆ และการเชื่อมโยงความคิดจากสิ่งหนึ่งไปสู่สิ่งหนึ่ง ซึ่งมีขั้นตอนที่ช่วยทำให้การอ่านเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ความตระหนักรู้และการ

ควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน รวมถึง วิธีการที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ จรรยา ศรีบัวหลวง (2559) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเป็นระบบ ชัดเจน มีเป้าหมายในการอ่าน ช่วยในเรื่อง การจดจำและความเข้าใจ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีความสุขในการเรียน นำไปสู่การเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีกระบวนการควบคุมขั้นตอนในการอ่านอย่างชัดเจน เกิดการควบคุมและตรวจสอบตนเองในระหว่างที่อ่านเนื้อเรื่อง ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่าน มีนิสัยในการอ่านที่ดีและเกิดประสิทธิภาพในการอ่านอย่างสูงสุด รวมทั้ง การที่ผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาโดยพิจารณาจากแนวทางใช้ชี้นานในการจัดการเรียนรู้และหลักการนำชี้นานมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังที่ ระพีพรรณ พัฒนาเวช (2553) กล่าวว่า นิทานเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือชั้นดีที่มีความสำคัญอันจะช่วยกระตุ้น พัฒนาการด้านการอ่านสำหรับเด็ก ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้คำและความหมายใหม่ ๆ สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่สอนนิทานเพื่อเป็นสื่อในการจัดการเรียนสอนนั้นต้องคำนึงถึง หนังสือนิทานที่เหมาะสมตามระดับการศึกษา เนื้อหาเนื้อเรื่อง เพื่อนำมาบูรณาการใหม่ให้เหมาะสมกับพัฒนาการ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลลักษณ์ ไชยอาจ (2560) และ สิริธร สุขเจริญ (2561) นอกจากนี้ ยังพบว่า ขั้นตอนต่าง ๆ ของเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความเป็นอย่างมาก เช่น ขั้น Question ครูผู้สอนให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านและจดบันทึกคำถามลงในแบบบันทึกการอ่าน โดยกำหนดให้คำถามที่ตั้งขึ้นจะต้องช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้าน การอ่านจับใจความและมีโอกาสสำรวจความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง เช่น ตัวละครมีนิสัยอย่างไร เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในเรื่องเหล่านั้น สาเหตุของเหตุการณ์คืออะไร เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Maw & Maw (1964, อ้างถึงใน สมัย ลาสุวรรณ, 2559) ที่กล่าวว่า ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าสำรวจและทดลองความสามารถของตนโดยจัดประสบการณ์ที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็น ยิ่งผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นมากเท่าใด แรงจูงใจในการค้นหาคำตอบก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งการสอนแบบ SQ4R เรียนรู้ที่จะจับใจความสำคัญได้เร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นาน ช่วยให้รู้จักการคาดเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบและไม่จำเป็นต้องกลับไปทบทวนอีกครั้ง เพราะสรุปใจความสำคัญทุกอย่างไว้แล้วจากการจดบันทึก นอกจากนี้ แล้วยังช่วยให้อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องใช้เวลานานเมื่อมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยสังเกตได้จากนักเรียน

สามารถออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนองานด้วยตนเองและตอบคำถามของครูผู้สอนมากขึ้นโดยไม่กังวลว่าคำตอบจะถูกหรือผิด แตกต่างจากช่วงเริ่มต้นการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนไม่สามารถออกมาหน้าชั้นเรียนคนเดียวได้ จะต้องมีสมาชิกในกลุ่มออกมาด้วยอย่างน้อย 2-3 คน และไม่ตอบคำถามของครูผู้สอน

2. นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ขั้นตอน ซึ่งผลการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้

2.1 ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ และกิจกรรม การเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา นอกจากนี้ แล้วครูผู้สอนยังได้จัดกิจกรรมที่นักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความรู้ รวมทั้ง พัฒนาความสามารถในการอ่าน การคิด และได้รับความสนุกสนานไปพร้อมกัน จึงทำให้ให้นักเรียนไม่รู้สึกว่าการ จัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่น่าเบื่อหรือเกิดความรู้สึกลดต่ำลง รวมทั้ง ครูผู้สอนยังพิจารณาและคัดเลือกเนื้อหาที่ใช้ ประกอบการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้ตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อให้เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป และเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างเวลาและหลักสูตร จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านบรรยากาศในชั้นเรียนมากที่สุด

2.2 ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นลำดับที่สอง คือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งครูผู้สอนเปิดโอกาสได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ผ่านการสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน เช่น นักเรียนต้องการออกมานำเสนองานเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล นักเรียนสนใจอยากจะทำงานเดี่ยว หรืองานกลุ่ม นักเรียนต้องการฟังการนำเสนอของเพื่อนคนใดหรือกลุ่มใดก่อน เป็นต้น นอกจากนี้ แล้วครูผู้สอนยังกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นด้วยการแข่งขันระหว่างกลุ่มและการให้รางวัลและคำชมเชยแก่กลุ่มที่ชนะ ส่งผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน รวมทั้ง ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมในทุกครั้งที่จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนจะบอกนักเรียนอยู่เสมอว่า นักเรียนในกลุ่มทุกคนต้องช่วยเหลือกัน เพราะจะนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มมารวมกันและคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มจะมีคะแนนเท่ากัน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จัก การวางแผนการทำงานเป็นทีมและที่สำคัญส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข และครูผู้สอนยังตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย ไม่จำกัดวิธีคิดหรือมุมมองของนักเรียน

2.3 ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในลำดับสุดท้าย เนื่องมาจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูผู้สอนจะสนับสนุนให้นักเรียนได้พิจารณาและคิดวิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าของนิทานใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย ตนเองและนำเสนอคุณค่า หรือประโยชน์จากนิทานที่สมาชิกในกลุ่มหรือนักเรียน แต่ละคนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยครูผู้สอนไม่ได้ให้คำชี้แนะหรือชี้แนะคุณค่าหรือประโยชน์ให้แก่ นักเรียน ส่งผลให้คุณค่าหรือประโยชน์ของนิทานและการอ่านจับใจความของนักเรียนมีความคล้ายกัน เป็นคำตอบเดียวกัน นักเรียนจึงยังไม่สามารถตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของนิทาน รวมถึงคุณค่าของการอ่านจับใจความอย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเห็นได้จากที่นักเรียนสามารถตอบได้ว่าคุณค่าของนิทานที่อ่านและคุณธรรมที่ได้จากเรื่องนำไปใช้ได้อย่างไรบ้าง สอดคล้องกับแนวแนวคิดของ วิไลลักษณ์ ไชยอาจ (2562) เสนอว่า หลังจาเรียนจบบทเรียนไปแล้ว นักเรียนชอบการจัดการเรียนการสอนแบบนี้หรือไม่ สามารถประเมินผลได้จากการให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาตรวจสอบถ้าพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และปานกลางแสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้

องค์ความรู้จากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ดังนี้

การจัดการเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง
- 2) Question (Q) การตั้งคำถาม เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็น คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านและครอบคลุมใจความสำคัญของเรื่องนั้น ใช้คำถามว่า ใคร อะไร ทำไม อย่างไร สิ่งใด ตอนไหน เมื่อไร
- 3) Read (R) การอ่านข้อความในแต่ละตอนช้าอย่างละเอียดพร้อมกับค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้

4) Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 เขียนอย่างย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

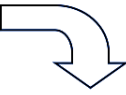
5) Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง หากยังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6) Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ ผู้เรียนอาจเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการและขั้นตอนข้างต้น ทำให้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทานสูงกว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ดังภาพที่ 1

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยใช้นิทาน

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ด้วยคำถามและเล่านิทาน
2. **ขั้นสอน** ขั้นที่ 1 S-Survey ครูผู้สอนให้นักเรียนนิทาน ขั้นที่ 2 Q-Question นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องและจดบันทึกคำถามลงในสมุด ขั้นที่ 3 R1-Read นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องซ้ำอีกหนึ่งรอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 R2-Record นักเรียนบันทึกคำตอบที่ได้ลงในสมุด ขั้นที่ 5 R3-Recites นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง จดบันทึกลงในสมุดด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ขั้นที่ 6 R4-Reflect นักเรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่าน
3. **ขั้นสรุปผลและประเมินผล** ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คุณธรรมที่ได้รับจากนิทานและการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

-
1. ความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน
 2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ก่อนที่ครูผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการตั้งคำถาม และให้นักเรียนได้ฝึกฝนการตั้งคำถาม เนื่องจากนักเรียนจะต้องอาศัยคำถามเป็นแนวทางในการอ่าน การสรุปความ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

2) การเลือกเนื้อหาและช่วงเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศ วัยและศักยภาพของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียนและในปัจจุบันมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิค SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานในระดับประถมศึกษาตอนต้นค่อนข้างน้อย ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นต่อไป

2) จากผลการวิจัยความพึงพอใจของเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านประโยชน์ที่ได้รับเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากนักเรียนยังไม่สามารถตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของนิทานและการอ่านจับใจความด้วยตนเอง ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเพื่อหารูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านจับใจความนิทานในอนาคตได้

3. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีหลายขั้นตอนและเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องอธิบายแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการอ่านได้ถูกต้องก่อนที่จะทำกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2) จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้นิทาน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานและความสำคัญของการอ่านจับใจความมากขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องชี้แนะให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของนิทานและการอ่านจับใจความ โดยอาจจะนำนิทานคุณธรรมมาเล่าหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของนิทาน

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

โรงเรียนควรให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). *การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา.
- ชุติมา ยอดตา. (2561). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ระพีพรรณ พัฒนเวช. (2553). *คู่มือคัดเลือกรหัสสำหรับเด็กแต่ละวัย*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2565, จาก https://tkp.d.orisma.com/eng/papers_detail/28/
- โรงเรียนเทียนนครวิทยา. (2564). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564*. นครราชสีมา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิไลลักษณ์ ไชยอาจ. (2562). *การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วัชรรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิด และยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม : เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สมัย ลาสุวรรณ. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ก้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- สุนทร สันธพานนท์. (2560). *ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.